

Tingbok nr. Ab 9, 26/3.1672 – 12/11.1672 for Voss.

1672: 1

Anno 1672, d: 26 Martj, Holtis **Almindelig Waarting paa GierAgger paa Waas,**
Neruerende Erlig och Wellforneme Karll, Hans Dauit Silivs, forvalter offr Apostels goedz
ibm.; Olle GierAger, Michell Lerhuus, Thron Ringem, Siffuer Hæffue, Steffen Thulde och
Knud Lønne, Laug Rettis mend, Samt Bonde Lenssmanden, och Meninge Almue Som da
thinget Søgte,

Huor da Andrs Suends/en/ war i Rette stefnt for hand forleden (...?) hafr thaget en Koffte fra
Sifuer Nyre, wdj præstegaarden,

Andrs møtte och beKiende at hand gjorde det af sin vforstand, Men Fogden formente hand
burde bøede for tag,

Er afsagt for Retten at hand bør Bøede for denne forseelse thill hans Ma: 4 march Sølf,

Mag: Gierdt Hendrichs/en/ hafde i Rette Ladet stefne Siffuer Nyre for Otte Aars Smaatiende
hand schall med Restere, Dissligeste thill biuder M: Gierdt Sifver Lige saa megen Jord Wdj
Lille Røtte Jgien for hans paa boende Jordepart, Eller och Naar husseboed er holden paa Nyre,
will hand gien gifue Sifuer hans wdlagde Bøxsell for den ½ Løb i Nyre, effter som hand
behøfuer Self den Jord en thidlang at bruge,

Sifuer møtte her til at suare, och formeente hand iche saa Letelig Kunde drage fra Nyre,
efftersom hand hafr wdlagt en stor deel penge der paa, Men Naar husse moede!! blifuer
holdet, Erbiuder hand sig at betalle eller forferdige huis hane/m/ paa Kommer, Huilchet wj
iche Kunde Siunis at vere w-Retmessig tilbøeden, huor fore det der ved for bliffuer,

Mag: Ambrosios hafde udj Rette Ladet Citere Olle Vllestad, hans Landbonde, for hans
Resterende Landschyld och thredie bøxselsr Wdj Siuff Aar, som beløber sig till 27 Rdr: 4 mrk:
8 s.;

Olle Møtte i Rette och thillstoed det, Men beKlaget at hand iche Lenger Kunde bruge Jorden
for hindis dyrlagdhedz schyld, Men Ville Jcho(ns?) hafue half parten, och saa betalle half
parten af be:te schyld, Men M: Ambrossi af barmhiertighed thilbiuder Olle dersom hand Kand
schafe døchtig forloffuer at betalle hanem huer w(aar?) Wdj Sex Aar thre Rdr: 2 mrk.: Som er
de 20 Rdr.: will hand effter lade hane/m/ de 7 Rdr: 4 mrk: 8 s.;

1672: 1b

dissligst at Olle føder queg paa Jorden, och iche saa mange hæste som hid Ind till, at Jorden
iche der offr bliffuer forderfuet, saa och at betalle sin Landschyld i Rette tid, Da wille hand
Jnd nu Lade hane/m/ blifue wed Jorden,

Olle Møtte her till at Suare till denne post, och beKlaget sig at hand Ingen forloffuer Kunde
faa, Alligeuell hand mange derom Anmodet,

Da efftersom M: Ambrossi Setter i Rette om hand iche bør Entuige Jorden och dog betalle
sin Resterende Rettighed, saa uit hans boe till strecher, Om hand iche Kand faa forloffr for
be:te pungter, Som iche sceed er,

Er der fore her om for Retten afsagt, At Olle schall Entvige Jorden till første far dag, och dog
betalle sin Resterende schyld, /: Naar hans Ma: schatter thill forn for forleden Aar er først
betalt :/ Wden M: Ambrosse will Andrledis benaade hane/m/,

Pedr Rongue hafde Ladet Steffne Berie Wette med sin Moder Giøe, och Jngen af dem møtte, ey heller nogen som Liuste deris forfald, Er derfor thill Kiendt at bøede huer en mrk: Sølff, thill hans Ma:

Knud Lønne hafde Stefnt Lauridz Støb, for hand thog en Øx fra hane/m/, der hand hog wdj deris fellidz wschiffte schou, i winter,

Lauridz møtte och iche Kunde det negte, Men mente det Vere sin schou, med widre Ord dem Jmellem falt,

blef afsagt at Naar Lauridz beuisser det were sin schou Allene, gaaes derom huis Ret er,

Olle Bøe hafde Stefnt Lauridz Ødeiord, for hands Søn Johans hafr thaget en Øgh fra hane/m/ och bort Reyet, saa at hand Aldrig Saae den mehre,

Lauridz møtte och formente hans Søn burde iche suare till Øgen, efftersom hand wiste Jens Hoffmand wey, der hand Red den bort,

Olle formente de bør betalle hane/m/ Øgen med widre,

Er af sagt, at effter som Lauridzes søn bort Red Øgen /: och huilchen hand eller Sønen wille op læde den, der Olle bad dem der om :/ At Lauridz paa sin Søns wegne schall betalle Olle sin Øg, saa dyre, Som hand Kand beuisse med thuende derom Kyndige mænd at den war wærd, wnder Namb och wrdering vdj hans boe,

Lauridz Qualle War steffnt for 5 mrk: hand Resterer med Vdj forleden Aars schattr till Liutenant Cula,

Lauridz møtte och begierede dilation, Men Claus Røstad Eschet Dom till Vrdering, Som och for Retten Er af sagt, hand inden 14 dage schall betalle, eller det hoss hanem at wduorderis, med Ma: Sigt.

1672: 2

Den 27 Dito betiente Michel Lærhuus, Thron Ringem, Michell Schullestad, Sifuer Heffue, Stefen Thulde och Knud Lønne, Retten,

Jørgen Gielland hafde i Rette Ladet Stefne Mogens Hegle for hand hafde byt med Jørgen Gielland en föll (føll) for en Øgh, och der Jørgen hafde hafft follen nogen tid, da befantes at follen halted, huor fore Jørgen effter Lenssmandens forloff thog sin Øgh Jgien, effterdj hand War fixerit och falscheligen med handlet,

Mogens Møtte her till at suare, och foregaff at hand burde Jnden thrende Solmerche bødet hanem Follen Jgien, Mens Jørgen der imod beuiste Med Jffr Hella(nd?) och Elluff Welle at Jørgen war bedragen wdj d(ette?) bytte, Huor fore Jørgen Gilland formeentte, at Mogens burde betalle hanem for huis schade och Nachdeel hand der offr hafuer Lidt, formedelst Jørgen haffr Jahe!! hafft begge Øgerne tilbrugs, Mens Mogens haffver thaget Øgen fra Jørgen, der hand haffde ladet hente den Jgien, bleff forligt for Retten,

Men Fogden formeentte at Mogens burde bøede for hand thog sin Øg Jgien, wden Domb, och formedelst hans Armoeds schyld Effterloed Fogden denne forseelse for ½ Rdr:

Laug Rettes mend som er thill nefnt at fahre thill først hollendis Botholphj Laug ting for Welluisse her Laugmand, At afflegge deris æd at de Retten siden Kan betiene, Er Siffr Møen och Mathis Winsand paa det Apostels goedz,

Paa det Finne goedz er thill nefnt Brønild Dugstad at fahre till først hollende Laug ting, at aflege sin æd for Her Laugmand, At hand och Retten siden med Andre Kand betiene,

Noch udj Wadzuer war thill Nefnt Anders Hernes at fahre thill Be:te Laug thing, Jlige maade, at afflege sin æd.

1672: 2b

Den 28 Dito holtis thing paa Dugstad omb waaren, Neruerende Erlig och wellfornehme Karll Hans Daut, Foget offr Fine!! (Finne) goedz, Erich Rogne, Knud Qualle, Omund Nedr Groffue, Jffr Kytte, Gittele Groffue, och Aslach Westrem, Laug Rettis paa Waas, Bonde Lensmanden, och meninge Almue som da thinget søgte,

Knud Røtte war i Rette steffnt for hans Konne haffr funden Olle Røttes Konnes Dug, som hun haffr bort tabt pa hindis Kierche veye, och fordult den Vdj en Maanet Ringer[e] en Dag,

Knud møtte och formeentte det war iche thyffuerj, och fore gaf at hand eller hans Konne wiste iche bedre eller hafde forstand at opliusse den,

Fogden war Domb begierende, Men efftersom Knud iche war wed midell, och for got folches forbøn schyld blef hand forligt med Fogden for thre Rdr:,

Niels Elings/en/ Breche war steffnt och iche møtte, ey heller nogen som Liuste hans Loug[lig]e forfald, huor fore hand effter i Rettessettelsse Er thill Kiendt at bøde 1 mrk: Sølf,

Widerich Finne war i Rette stefnt for hand haffr sist forleden Kyndelmess Dag Slag[e]t Sifr Semb med en Knøt Neffue wnder øret, der Sifr Satte en schaale for sin Mund och wilde driche, paa Hondve,

Widerich møtte och her till suarit, At det war iche Saaledis i sandhed, och forskød sig till Olle Dychesteen och Lauridz Bierche, Som schulle proffue herj, och iche war nu thillstede, huor fore denne Sag ehr opsatt till Neste ting,

her for vden war Widrich stefnt for hand haffuer schieldet Sifr Semb udj it Brøllup paa Opemb for en Konge søn, och nu sist forleden Kyndelmess dag paa Hondve ligesaa,

Widerich møtte och beKiende at hand iche Sagde Sligt wden den Ene gang paa Opem, och det vdj wbetenksomhed wden nogen Ond meening wed en drø(...?),

Da blef Størch Mønster!! (Mølster?) med Widrich forligt, dog at dersom Widerich Lader sig offtere med slig ord forliude, Jmod ham eller hans børn, schall sam/m/e sag Staae hane/m/ Oben for,

for denne forseelse Anloffuet Widrich 5 Rdr: till Fogden,

1672: 3

Asslach Kinde war steffnt for hand war Komen fortillig med sin Konne, Asslach møtte och formeentte hand burde Suare der for till Obersten, och iche till Fogeden, Men effterdj det befindis at det er scheid førind hans Ma: forordning er pu[b]licerit, da bør hand at bøde till Fogden hans forfaldne 9 ort,

Den 30 Martj holtis **Almindelig Waarting paa Bolstad [i Wadzuer otting]**, Neruerende Erlig och well fornehme Hans Daut, forvalter offr Apostels goeds, g/amle/ Knud Strøme, Vng Knud ibm:, Olle Horffue, Thorchel Øffstedall, Gulich Gietle, Olle Thøssøen, Knud

Welle och Thormoe Biør[g]Aass, Laug Rettis mend i Vadzuer, Bonde Lenssmanden, och flere Almue som da thinget Søgte,

Jffr Nache hafde Ladet Citere Thorgis Schierfuen, och hand iche møtte, eller nogen som Liuste hans forfald, huor for hand blef thill Kiendt at bøede 1 mrk: Sølf,

Thormoe Biørga hafde Ladet Stefne Mogens Nache for 1 Rdr: hand Er schyldig blefuen Vdj Boen effter dend Sl: quinde, Peder Fandenesses Konne, huilchen Rdr: Thormoe paa schiffed er wdlagt, Och der Mogens blef Kreffuet Strax effter, hafr hand Suarit, hand schulle well betalle naar hand fich Raad der till, Men nu paa det Sidste wille giøre Andre wdflogter, Er der fore thill Kiendt At betalle Jnden 14 Dage wnder Namb och wrdering J hans boe, hafr Mogens nogen Regenschab Med Pedr Fandenens, da Naar der paa stefnes, gaaes deromb huis Retten med fører,

Bottel Bronborg war stefnt for nogen Landschyldz Rest till Borgemestr Offue Jens/en/, dissligest Jacob ibm: for hand iche hafr Leyet sin brugende Jordepart udj første bøkell, och for Sin Resterende Landschyld 1671,

Bottell møtte och fore gaff, at hand war iche schyldig vden thre Spand Smør, som Hand Erbød sig at betalle Jnden hand saar Jorden, Vnder Jordens forbrydelse,

Andrs Hernes suaret for Jacob Bronborg, och Anloffuet at betalle hans Landschyld Som hand Rester med for Ao: 71, och at Jacob schall strax Drage thill Hr: Borgemester, och forliges med hane/m/ om [...]

1672: 3b

Anno 1672, d: 6 May, Holtis Jt **Almindelig Waahrting paa Waas paa Bryn**, Neruerende Erlig och wellfornehme Mand, Peder Andrssen, Ko: Ma: Foget, Størch Mølster, Hendrich ibm:, Sifr Heffue, Andrs Lødue, Olle GierAger, Thron Ringem, Michell Schullestad, Joseph Lj, Niels Een, Thosten Houge, Andrs Kytte, Ingebret Fenne och Steffen Hofde, Laug Rettis mend, Bonde Lenssmanden, och Meninge Almue Som thinget Søger,

Da effter at thinget war Sætt, bleff hans Ko: Ma: Naad: schatte bref wnderdanigst publicerit, for indeverende Aar, huor udj formeldes at der schall gifues af en Løb Wdj Crone schatt – 2 Rdr: /: och udj Odels schat af en Løb – 1 Rdr:, her paa Waas,

Dissligeste blef Læst adschillige andre brefue, Anlangende, at Jngen maa begifue sig wd af Landet udj Nogen fremet herris thieniste, Jt!! at der schall opsætis thuende wetter!! (veter/vetevarder til varsling), paa behørige steder, det threde, om schøtte!! baadens Reparation (same som skjærbåt), Sampt den forordning om officernes och Landsaaternes Knegter, deris forholdelsse Jmod hin Anden,

Den 9 Dito holtis **Wa[a]hrting paa Bolstad** af Welbe:te Ko: Ma: Foget Pedr Andrssen, Wdj Gulich Gietles, Olle Bierches, Vng Knud Strøme, Thorchell Øffstedall, Gulich Brechhuus, Knud Welle, och Thormo Biør[g]Aass, Laug Rettis mend i **Wadzuer otting**, och meninge Almue som da thinget Søgte, Neruerelsse,

Huor da Jlige maade som be/melt/ blef wnderdanigst publicerit hans Ko: Ma: Naad: schatte bref och forordninger, och breffue,

Anno 1672, Den 10 Junj, Wahr Erlig och wellforneme Hans Dauit Sillius, Foget paa Waas, at holde **Waarting**, paa de Sager Som forleden Wa[a]hr till Vaahrtinget udj Rette steffnt, och formedelst Complet: Leggs!! (Legds) Ruellens wdschriffuelse Aff Obersten Sam/m/e tid war beramet, huor de fleste paasteffnte sig heden!! forføyet ey Vdj (....?) Rette Comparerede, Størch Mølster, Thron Ringem, Erich Rogne, Michel Schullestad, Knud Ringem och Sifr Heffue betienet Retten,

1672: 4

Lauridz Ødeiord war steffnt och iche møtte, ey heller nogen Som Liuste hans louglig forfald, huor fore hand blef thill Kiendt At Bøede 1 mrk: Søfff,

Pedr Rongve war steffnt for hand war schyldig M: Giert en thredie tage for en Kiendelse, och iche heller wille thilstede at Dannemend ma[a]tte wrdere hoss hane/m/ effter foregaaende Domb, Pedr Loffuet for Retten at stille M: Giert till fridz Naar hand hiem Kom/m/er med thuende Nøed, eller och penge at betalle med, om Nøden iche behager hanem,

Niels Gierstad war i Rette stefnt for hand hafde forlochet Klaacherens dreng fra hane/m/, wed Naffn Olle Pouels/en/, huor for hand bleff thill Kiendt at bøede 2 ½ Rdr:

Men Samell schall hafue schieldet be:te sin dreng for 1 tiug, huor om Naar der blifr Stefnt paa, schall Kiendis,

Hans Lauridzen hafde Ladet i Rette stefnt Enchen Norem, for hun hafde Solt hane/m/ en halt och Sønderlendet øgh, blef derom Suaret paa hindis wegne af Kolben Norem, at hun iche wiste det at øgen hafde nogen Meen, blef herom for Retten af Sagt, at Enchen schall giffue Hans Lauridzen sin wdlagde penge Jigien, och anname sin øgh Jgien, Eller och Stille hane/m/ tillfridz i andre maader,

Den 11 Dito Betiendte Størch Mølster, Thron Ringem, Erich Rogne, Michell Schullestad, Knud Ringem, och Sifr Heffue, Retten,

Erich Wenie hafde thillige med Hermand Flage och Stefen Hofden Ladet steffne Andrs Lidzem, deris quinders stibfader, for 20 Rdr: hand hafde inde for deris Odell, hand Vdj Moderens Liffue med deris Samptøche Selde, huilche de formehner Andrs bør betalle denem, Saauell som de Sex Rdr: Maritte Hoffden gaf Børnen, Som Andrs och haffr Inde,

Andrs møtte och formente de hafde faaet pengen udj Arff Effter deris Moder, och burde der fore were fri for deres thill talle, med widre,

Er af Sagt at Arfuingerne schall Jnd føre udj Boen huis de fich effter deris Moder, Jnden Michels dag først Komende om schee \kan/, Huor da be:te penge schall af ald felles boe udtages, Siden schiffes det øffrige dennem Jmellem, Vden de Anderledis Kand forenis,

1672: 4b

Thorgout Berie med sine Søner Lauridz och Mogens, och gamel Lauridz Berie, war i Rette stefnt for de W-tilbørligen hafr offr faldet Mogens (Mogens) Knudzen Bang, Der hand

fredagen \Nest/ for Sidst forleden Juell, Kom till Thorgoute och Mogens, deris Resterende schatter, och nogen Anden Resterende schyld, at fordre, Bædigst Prouff herom,

Er, Siffr Semb, fore gaf at der de Komb till gaarden, da Kreffuet Mogens Bang hoss Torgouet 2 ½ mrk: i schat och 4 mrk: for Korn, Huor da Thorgoute Suaret at hand hafde betalt sin schat, och schulle hand betalle vidre, da schall hans Søn Mogens lege det wd, da Suaret och Mogens at \hand/ war iche schyldig, Men Mogens Bang sagde at hand fant iche Mogens Berie paa Restandzen, huor for hand iche Kreffuet hane/m/, Da Suaret Mogens Bang at hand wille bruge Kongens Nøgle och tage wd hoss Thorgoute, Da Suaret Lauridz Thorgouts/en/, du schalt Jche thage det wd førend wj finder din hossbund, da Suaret Mogens Bang, schall du forbiude mig at thage, Da Suaret Lauridz Berie, Soldat, at hand schulle iche tage det wd, och giorde hand det, schulle hand giøre det med blodig penger och Saare Sider, och Lauridz tog till en øx med det samme, och Kom hom/m/anden!! Jmod, och hoffmanden!! Møte Lauridz Soldat, 2 eller 3 gange for brøsted med En Stridz ham/m/er, och der effter bar det uidre Vdj Slags maall med dene/m/, J det sam/m/e Komb schotte!! Lauridz med en øx och Slog ned med den der Som homanden!! och Lauridz Soldat laae, huad schade hand giorde dermed, widste hand iche, Men gamell Lauridtz Saa hand iche at slaa hoffmanden!!,

Knud Qualle proffuet Lige saa Som Siffr Semb, och der till beKlaget hand at gamell Lauridz Berie thrude hane/m/, och bad hane/m/ drage hiem, men det var got, Och hand Saa en Sla[a] hoffmanden!! med en øx, huad det war Lauridz hussmanden eller Lauridz Erichs/en/, viste hand iche,

Lauridz, hussmand paa Wette, som er Jt proff, møtte iche formedelst hand schall hoget sig med en øx,

Dernest bleff Størch Mølster, Hendrich ibm: och Erich Rogne thill spurt af Hans Daut, huorledis Mogens Bang war medhandlet, Da foregaf de at halsdugen hans war blodig, och blodigt paa det Ene Kindbeen, och 1 stor Kugell i hoffdet, och hand Klaget sig at were Jlde Slaget paa Røg och Lender, Som Lenssmanden Hendrich Mølster och Størch ibm: proffuet at hans Lender war ophoffnet,

1672: 5

her till at suare møtte Thorgoutes søner Mogens och Lauridz, och Lauridz Erichs/en/ ibm:, Lauridz Thorgouts/en/ foregaff, at der Mogens Bang Kreffuet hane/m/, da Sagde hand at hans Fader war forligt med Hans Niels/en/, da Sagde Mogens, ieg schall thage det, och Lauridz Sagde hand schulle iche faae det, førind de thalde med Hans Niels/en/, da Suarde Mogens Bang, at ieg schall thage det (Vd?) for dig Juncher, och i det sam/m/e schød Mogens Lauridz for br(østed?) thuende gange med sin Stridz hamer, och det thredie gang Slo(g) (hand?) før (e/n?)d hand bar Jmod,

Da efftersom Lauridz Ødeiord iche møtte, som wden giffuen Aarsag och Sagen iche wed Kom, Ey heller Kreffuet Mogens Bang noget hoss hane/m/, schall hafue Slaget hane/m/, Ey heller Lauridz Wette och Daniell Westrem, Som herudj er de wuiligste!! proff, Da bleff Sagen optagen till først hollende høsteting, huor da proffuen schall Møde paa bege sider, gaaes der om huis (Retten) med fører,

(Mrkn: Det er fleire gonger nemnd hoffmand o. l. i tilknytning til Mogens Bang. Norsk Hist. Leksikon nemner om hovmanns- eller rekneskaps-proster, at dette var egne tenestemenn tilsett av lensherrane til å føre tilsyn med stigtens/kongens gods)

Mogens Søffue hafde ladet steffne Lauridz Ødeiord och Olle Pedrs/en/ Bøe /: blef beuist at Olle laae siug :/ formedelst Olle thog med gevalt en øx fra Mogens paa Kierchebachen effter predichen for 4 Aar Siden, huilchen øx be:te Lauridtz hafde Siden, och Hendrich Mølster tog den Siden fra hane/m/ till sig, Mogens fich nu Loff at faae den Jgien,

Olle Røtte war steffnt for 1 Rdr: hand hafde afsonet med Hans Niels/en/ for hand thog en Kou
Som war merchet udj Kongens schat hoss Siffr Lille Røtte, Som hand hafde leyet hoss Erich
Rongh,

Olle møtte och Suaret at hans werfader Erich Rong gaf hane/m/ med hans dattr i hiemfølge,
och der fore hand at Suare der till,

Hans Dauit Eschit Domb om Olle iche bør betalle den Vdloffuet Rdr:

Er afsagt at Olle schall betalle sin afsoning, besønderlig fordj at det er Ringere Jnd Lougen
tillholder for tagh, eller det (Ved?) Wrdering hoss hane/m/ at wdsøgis effter Lougen,

Olle Jffrs/en/ øffr Groffue, Gietle och Knud ibm: war stefnt for de Jche will betalle deris
Knegt sin wagte penge, och Jngen af dene/m/ møtte, ey heller nogen som Liuste deris forfald,
Er der fore thill Kiendt at bøede huer 1 mrk: Sølf,

Den 12 Junj betiendte Størch Mølster, Thron Ringem, Knud Ringem, Sifuer Heffue,
{Retten} Erich Rogne och Niels Een, Retten paa Ringem,

Huor Fogden Hans Dauit Hafde i Rette Ladet stefne Effter/schreffne/ Som Restered med
Schatten for 1671, Nemlig: Hendrich (.....?)tun i schat 2 mrk:, princessstyr 4 s:, och guar: 4 s:,
Lauridz Bierche schat 3 ½ Rdr:, prin: 2 mrk: 10 s:, guar: 2 mrk: 10 s:, Niels
Helgle!! (Hegle?) i schat 4 mrk:, Olle Gierstad, Som er Rømt fra

1672: 5b

gaarden for Armoed schyld, Er schyldig schat 2 Rd: 3 ort, Effter hanem hafuer Lenssmanden
med Mend funden paa gaard/en/ Som de till detz betaling hafuer wrderit, 1 horss for 2 Rdr:, 1
Jernstøffr 3 mrk:, 1 Stich sage for 1 ort, Som till detz iche er beKom/m/et penge for,
Mogens Søffue i schat 2 Rdr:, Simen Bøe Rester udj schat 2 Rdr: 20 s:, Er Rømt fra
gaard/en/ och hafuer Jndted at betalle med, wden it Horss, Som nu bleff Wrderit ichon for 3
mrk:, Noch Liger 1 ½ Løb øde udj be:te Bøe, Som ingen will hafue till brugs, Huor af
Rester 3 Rdr: i schat, princess: 1 ½ ort, guar: 1 ½ ort, Bolchen 2 pd:, Liger øde, Rester
schat 8 mrk:, prin: 1 mrk:, guar: 1 mrk:, Niels Bachetun er Rømt fra gaarden, Rester schat 2
Rd: 4 mrk:, prin: 2 mrk:, guar: 2 mrk:, der hand wilde drage fra gaarden War Lenssmanden
med Olle Wenie och Omund Fiosse hoss hanem, och fant Jndted wden 1 Kou och 1 Horss,
Som war forleden thagen i hans Bøxsell, och Kouen war Merchet, Siden bleff det Annamet i
schaten, som schall forvd for ald Anden Rettighed eller schyld, Och Claus Hendrichs/en/
schal hafue thaget sam/m/e Kou, Siden for sin schyld, w-Anseet bonden leffuert den i schaten,
och Sagde hand eyede iche flere, Siden fantis nogle thre Kiørle wrdrit for 1 ort, 1 gied 2 ½
mrk: med sit Kid, 1 griess 1 ort, Arffue Kindem Rester schat 14 mrk: 10 s:, Gulich Bøe
Rester schat 1 Rdr:, prin: 12 s:, guar: 12 s:, Olle Nequiten beKiende paa Mogens Hegles
Vegne at hand war schyldig schat 1 Rdr:, prin: 12 s:, guar: 12 s: Pedr Berj, schat 8 mrk: 14
s:, Mogens ibm: 3 mrk:, Siffuer Mogens/en/ Weche Rester schat 3 Rdr: 1 ort, prin: 2 mrk:
7 s:, guar: 2 mrk: 7 s:, Asbørn Gillerhuus Rester schat 3 ½ mrk:,

Huilche som møtte i Rette och fore gaf, at de iche hafde penge nu at betalle førend de her
effter Kund[e] faae noget smør at Selge der till, Huor paa Fogden Hans Dauit war things
Widne begierendis, Som iche Kunde negtes,

Lauridz Ødeiord war stefnt och iche møtte, ey heller nogen Som Liuste hans Louglig forfald,
Er der fore thill Kiendt at bøede 1 mrk: Sølf, effter Lougen,

Hans Lauridzen hafde i Rette Ladet stefne Enchen Noremb, for hun hafde Selt hane/m/ en halt øgh,

Kolben Norem Suaret paa hindis wegne, at hun iche wiste at øgen hafde nogen lyde,
Er her om af sagt, at Enchen schall Jgien giffue Hans Lauridzen sin penge, eller fornøye hane/m/ i andre maadr,

1672: 6

Pedr Rongve war i Rette stefnt, for hand paa Andet Aar Jche hafuer betalt thredie tage af sin paa boende Jord till M: Gierdt. Men hafuer Jmod staaed och iche thilsted wrdering hoss sig effter Dom, Jche heller hafue Pedr giffuet M: Gierdt Kiendelsse, Siden hand Kiøbte Jorden och bleff hans hossbund,

Pedr møtte och formentte at hand burde were frj for Kiendelsse med widre, dog loffuet Pedr, at hand med det første schulle stille Sin hossbunde thill freds,

Niels Gierestad war i Rette stefnt for [hand] hafde forlochet Samuel Klaachers dreng till sig, wed Nafn Olle Pouels/en/,

Niels møtte och gjorde sin wndschylndning her udj det beste hand Kunde,

Er for Retten afsagt at Niels schall bøede thill Hans Ma: for denne forseelsse 2 ½ Rdr., som for Jndført er, pag: 4,

Mens i det same gjorde Jacob Pouelse/en/ mottuiligen w-liud paa thinget och iche wille giffue Liud, wanseet hand offte der om war advaret och ombedet, Men gjorde throdsigen balder och opsedzighed och opRørde en deell med sig,

Blef fore gifuen at Samuell schall hafue schieldet sin dreng for en thiug, Och effter som der war ingen proff i den sag, hafuer de dem at førre till Neste ting, gaaes der om huis Retten med fører,

Peder Rongve hafde i Rette Ladet stefne Størch Wettes Effterlefuersche och Børn, for 18 Aars Landschyld, af it Spand Smørs Leye, Pedrs Odel ligendis J be:te Wette, Huilchen Landschyld Størch hafuer Indeholdt, och iche betalt,

Her till at suare møtte Sl: Størches Konne och thuende største søner, Som formeentte, effterdj Peder iche hafde Søgt!! (Sagt?) Sligt meden at Størch leffuet, burde de were fri her for, och iche betalle det,

Her til suaret Pedre, at hand loed steffne Størch der for thrende gange, och hand iche møtte, Som och war en deell witterligt, Men Størch hafde wdbødet det Spands Leye till Borgemester Offue Jens/en/ och Andre, at wille Selge det, Men Jngen wille Kiøbe det, for det war børne goedz, med widere denem udj thallen Jmellem fore falt, Och Peder war Domb begierende,

Da efftersom der er schiffte holden effter Sl: Størch, och den halffue part er thillfalden Modren, och den Anden halffpart børnen, af hans effterladenschab,

Er for Retten af sagt, At Modren schall betalle de 9 Spd: Smør, och børnen de Andre 9 Spd:, Och huis Landschyld Som er falden siden Størch døde, och saa lenge Modren brugr Jorden, schall hun och betalle det Spd:

1672: 6b

Lauridz Gierstad hafde i Rette ladet stefne Hermand Lunde, for hans quinde hafde gifuet Hermands Konne 1 Kou /: Lauridz W-afuidende /: der de bytte Jorder, Huilchet Lauridz iche ville Samtøche, eller holde for gott, Men begierede sin Kou Jgien, Huor till Hermand

suarit At hand iche schulle lefuere den Jgien, med widre deris Samtalle, dem derom Jmellem fore falt,

Da efftersom de iche der om Kunde for ænis, bleff for Retten afsagt, At Hermand Lunde schall leffuere Kouen thilbage Jgien till Lauridz, eller dens werd af Hermandz boe och goedz at wdsøges wed wrdering effter Lougen, och Hans Ma: Sigt der hoss, Naar Herman Hafuer først betalt Resterende schatter, och de som Allerede er paa budne, och før iche, Efftersom schatten gaar for!! (før) Ald schyld,

Knud Giere, Soldat, hafde ladet stefne Johans Giere, for 1 wagnes Løen, som er 2 mrk: 10 s:, och for it halfft Aars thieniste i Løen, 4 ½ mrk:, och nogle Kleder hand Rested,

Johans møtte och formentte at hand war hane/m/ Liden Løen plichtig, effterdj hand war iche hoss hane/m/ om Someren, Men om winttren, som hand Kunde Jnted fortiene, Huor till Knud Suarit, at hand Kunde iche Suare der till, effterdj hand war paa Kongens wagt och Arbeide,

Er for Retten afsagt at Johans schall betalle Knud be:te wagne penge och Løen med Resterende Kledr Jnden 14 Dage, wnder Namb och wrdering af hans boe och goedz, huor det findes,

Andrs Kiedenis hafde ladet stefne Hermand Lunde, for hand hafde Slagted 1 gamel Kou hanem thilhørende, och war de saa forligt, at Hermand schulle giffuet Andrs Jgien 1 wetterung!! (Norsk Hist. Leks.: Vetrung = årsgamalt (1/2 til 1 ½ års) husdyr/hest) forleden høst for Kouen, Huilchet hand iche effter Komb, Men nu bøed Hermand Andrs J den sted en Aars gamel fyllie!! (Norsk Hist. Leks.: Fylja = 1 – 3 år gamal hest på stadiet etter fole), Huor med Andrs war thilfridz,

Elling Reque war stefnt af Andrs Kiedenis, och iche Møtte, Ey heller nogen som Liuste hans forfald, bleff der fore thill Kiendt at bøede 1 mrk: Sølf,

Haldor Ols/en/ Schiple, Knegt, hafde ladet stefne Niels Berie, Omund Lj och Endre Kolffue, for huis de war hanem schyldig Vdj Løen och wagne penge, Nemlig Omund – 8 mrk: 4 s:, Hoss Endre 8 mrk: 5 s:, Och for schou!! (sko?) hand har Selff Kiøbt, och

1672: 7

udj baadz Leye 4 s:, som er thill samen 28 s:, Huilchet ald Leget!! (Legdet) schall betalle, De møtte och thill stoede, och loffuet at betalle hanem, Huis iche scheer, da det Inden 14 Dage at Wdsøges af deris [boe], wed wrdering effter Lougen, med hans Ma: Sigt der hoss,

Endre Kolffue war stefnt af Gyri Lindberig for thre Aars Løen, och it Aars Kleder, Saa hun Rested in Alles 2 ½ Rdr: penge och 1 wednells!! (vadmels) thrøye och stach,

Endre møtte och (hafde) Adschillige forevendinger,

Blef for Retten af sagt At Endre schall betalle be:te Gyri for/schreffne/ Penge och Kledr, Jnden 14 Dage, Eller det hoss hane/m/ wed wrdering effter Lougen /: och hans Ma: Sigt der hoss :/ at wdsøges,

Endre Kolffue hafde ladet stefne Michel Thøen, for de hafde byt Øger, och den Endre fich af Michel døde 14 Dage der effter, Huor fore Endre formentte, at Michel schulle leffuere hane/m/ sin Øgh Jgien, med widre denem derom Jmellem falt,

Da Efftersom befindis, at Endre begierede først at bytte, och Michel wille iche, och Endre hafde øgen borte i 14 dage thill brugs, och førde den iche hiem Jgien, Men den døde hoss hanem, Huor fore blef afsagt for Retten at huer schall beholde, som de beKomb J schiffte,

Anno 1672, d: 8 Novembr:, Holtis **Almineligt Høste och Sage ting paa Øffsthuus paa Apostels goedzes Sager**, Neruerende Erlig och wellforneme Mand Peder Andrssen, Ko: Ma: Foget offr Nordhordlehn och Waas, Claus Røstad, Lenssmand, Thorgier Olde, Erich Rogne, Lauridz Opemb, q <q Niels Leme, Thosten Dugstad, Olle Venj>, Thron Ringem, Knud Giere, Andrs Dagestad, Michel Schullestad, Stefen Thuilde och Sifuer Møen, Laug Rettis mend ibm:, och flere af Almuen, som da thinget Søgte,

Da blef wnderdanigst publicerit, Hans Kongl: Ma: Naad: Hr: {Andrs} Andrs Gaardmands meddeelte :/ bref paa BiørssVigs Sauges frihed, och at her Andrs schall hafue ald Saug tømber Kiøb paa Waas, Saauit bønderne er thilladt effter Lougen at maa huge, med widre derom, at de V(-?)previligerede, Nyes optagne Sauger, at af schafes, Daterit Kiøbenhafns Slodt d: 28 7br: 1670.

Dissligeste blef lest Hans Exel: Her Vice cancelers befaling till Fogden Peder Anderssen, at hand schall holde offuer hans Ma: Naad: bref, at Jnted præiudicerligt scheer imod hans privilegerede Saug, och at hand Niuder tømmer Kiøbet for billig betaling, och iche mindre Jnd Siuf bord stoch at huges, Bergenhuus d: 19 Xbris 1670.

Jligemaade blef læst Fogdens Pedr Andrs/ens/ befaling til Johans Thøsøen och flere som Vden Konglig thilladelsse udj hans gebet har opset Sauger, at de holder sig høyest be:te Hans Ma: Naad: bref effter Retlig, och med deris brug ophører wnder tiltalle som wedbør, Berg/en/ d: 9 Jan: 1671.

1672: 7b

Sifuer Møen hafde ladet stefne Joen Groffue, for Joens queg hafr giort schade paa hans Engh, i Som/m/er ofte, och der Siffuer Setter Joens queg Jnd, gaf Siffuer det Siden Løss, Jntill Retten Kunde schille dem ad, och de(t?) (der?) for Lauridz Lille Schiples schyld och Thollef Qualles, Och Jmedlr thid queget Støed Jnde en half thimes tid och Sifr Sende Joen bud der om, Da schielte Joen Sifr fore at hand hafde Stollen en Enge-tey, Proff herom er Lauridz Lille Schiple och Thollef Qualle, dog Joen førend hand schielte, da Kom hand der hand fich bud, og der Sifr Sagde, wj wille gaa hen(n?) och besee schaden, da Suaret Joen, wilt de hafue betalling der for, det schall du faa, och Lagde saa till Siffir offr hofdet med it Rifue schafft, och Sifuer Slog fra Sig med haanden det beste hand Kunde, och paa det Sidste Komb Joens Søn hane/m/ thill hielp, at Sifuer maatte Røme,

Siffir effterloed Joen denne sin forseelsse for Lauretedz forbøns schyld, med Condition at Joen iche offtre Kom/m/er Saa Jgien, Saa fremt den Sag schall iche staa Oben Jgien

Fogden Satte i Rette, om iche Joen bør først at bøede for det Slagsmaall, och Siden for hans schielderj Som hand paa Sifuer begich, for got folches forbøns schyld, och at hand er en fattig mand, Effterlod Fogden den/n/e hans forseelse for 5 Rdr: till først Komendis Paasche at betalle, thill hans May:tt.

Olle Pedrssen Bøe i Rondallen war i Rette stefnt for Landschyld af Thøen hand Rester till Latinsche Scholmestr Vdj Bergen for Anno 66 – 1 Spd:, 67 – 1 Løb 1 Spd:, 68 – 1 Løb 1 Spd:, Som beløber sig tilsam/m/en 8 Rdr:, Noch La[a]ndt hane/m/ 1 Rdr:

Olle møtte och iche Kunde det benegte, men Loffuet med første at betalle,

Men Hr: Christen paa scholmestres Wegne war Domb begierende, om hand iche bør betalle Jnden 14 dage effter Lougen,
Er afsagt at Olle bør betalle eller thill fridz stille Hanem Jnden 14 dage, Eller det wed wrdering af hans boe och goedz, at vdSøges effter Lougen,

1672: 8

Leffuor Breche war stefnt for hand hafde draget Kniff paa Bøe udj Brøllup forleden Som/m/er 1671, huor med hand giorde Lauridz Lille Schiple schade Vdj haa\nden, Huilchet Niels Valdrs proffuet, och Lauridz Øffsthuuss, Som hoss war, och Lauridz Lille Schiple Sagde den schade hafde Jnted paa sig, Och Leffuor Suaret her till at han iche mentte hane/m/ der med, Fogden efftrlod hane/m/ den Sag for 9 mrk: for hans fattigdomb schyld till hans Ma:tt,

Michell Pedrs/en/ Giermo war stefnt for hand hafde Mess thaget en hest fra Hans Lauridzen, Som war sin hæst meget Lig, Och for Hans Lauridzen hafde Ladet søge efftr sin hest paa thredie wge, huor fore Michell betalde och fornøyet Hans Lauridzen,
Och Fogden efftr lod det med Michell for ½ Rdr: thill Hans Ma:

Lauridz Qualle war stefnt for hand war schyldig Hr: Andrs Gaardmand for 4 thøndr Hafre Korn [...?] 7 mrk: thønden,

Lauridz møtte och Suaret och tillstoed det, och Erbøde sig at betalle med Arbeyd, Som hand Loffuet hane/m/, och Sagde at hafue flaadet for 4 mrk.:, och effterdj hand iche har betalt hans Ma: schattr, da Kunde Wj iche finde hane/m/ till andrledis at betalle, förind schatten er betalt, Huis iche scheer, da det wed wrdering hoss hane/m/ effter Lougen at wdsøges,

Johans Bierge war stefnt for 1 tønne Korn hand fich 1667 for 14 mrk: hoss Thomes Christens/en/ i Bergen,

Johans Møtte och beKende at hand Lofuet hane/m/ 13 mrk: der for, Mens efftersom det er femb Aar siden hand fich Kornet, da schall Johans betalle Thomes Jnden Juell først Komendis, Eller det hoss hane/m/ wed wrdering efftr Lougen at Vdsøges,

Olle Holland (Helland?) hafde Ladet stefne Guodven Thuenden for 1 Stedie!! (= Ambolt), Wegtig 2 pd:, Olles Moder La[a]ndte hanem, for 20 Aar siden, huilchen stedie er staallen bort paa Thuenden,

Godven møtte och thilstoed, at hand fich stedien till Laans,
Olle Holland formentte hand burde hafue sin Stedie Jigien.

1672: 8b

Er afsagt at Goedven schall betalle Olle Stedien, (: eller schafe hane/m/ den Jgien :), Saa meget det Kunde Vere werd, Som Dannemend forme[n]tts, efftr som det war en Kolsted – Nemlig 8 mrk:, Jnden 14 Dage, eller det wed wrdering af hans boe at wdsøges effter Lougen,

B(a?)ges (Banges?) Sagen om de Som hafde Slaget Hans Niels/ens/ thiener (som heiter Thomes Bang), blef fremb Robt for Retten, Men Effterdj proffuen, som er Lauridz Wette och Daniel Vestrem, iche Jndnu møtte, Kunde der iche giøris Noget der wed,

Ingebret Fenne fremb Komb for Retten och beKlaget Sig at hans gandsche huus och gaard forleden waahr, (...?) blef af brendt, wden Smidien allene, begierte der fore at Ko: Ma: Foget wille forschaane hane/m/ for schatten,

Huor paa Fogden war things winde!! (widne) begierendis, Huilchet iche billigens Kunde negtes, Efftersom det detzver saa i sandhed er sceed,

Brønild Dugstad war stefnt for 1 Jern helle hand hafde Kiøbt af Mogens Haatued, Som Erich Wenie formente paa Sin festemøes wegne, at den hørde hinde till, efftersom Mogens, hindes broder, schulle hafue Solt hinde den først, Mens blef beuist med proff Michell Schullestad och Knud Dugstad, at Mogens hafde beKiendt for denem at hand Solde Brønild Dugstad hellen først,

Huor fore blef af sagt at hand och den schall beholde.

Jens Gulichssen, Som forleden Som/m/er udj \Andrs/ Lødves thieneste blef lemstred udj sit been med en Leeh!! (Le = ljà), schall Andrs Lødve gifue 1 Rdr: for det hand war hoss hane/m/.

Lauridz Støb, som hafdde begaaet Leyemaall Vdj hans Egteschab, med Gurj(?) Omundz(?) daattr, afsonet der for med Fogden thill Hans Ma: for 18 Rdr:, och det formedelst hans fattig dombs schyld,

1672: 9

Anno 1672, d: 12 Novembr:, Holtis it **Almindeligt Høsteting paa Bolstad**, Neruerende Erlig och wellforneme Mand Pedr Andrs/en/, Ko: Ma: Foget, Jachohb Bolstad, Johans ibm:, Knud Strøme, Gulich Gietle, Thorchell Øffstedall, Gulich Brechhuus, Olle Thøsøen, Olle Horffue, Knud Welle, Thormo BiørgAass, Johans Møcheltued och Andrs Hernes, Laug Rettis ibm:

Sifr Stifue war stefnt for hand hafde thaget nogle huner fra Hans Kipper wed hans Sauge,

Sifuer møtte op, foregaf at hand hafde gifuet hanem Loff der till dagen thillforn, med Widre, Sifr Afsonet med Fogden her for, for 1 Rdr:, till hans Ma:

Hans Kiper hafde i Rette Ladet stefne Jffr Schorffue, Olle Bolstad, och Knud Hernes, och thil spurde denem huor de hafde giort af de bord, Nemlig 11 t/ylder/ Vdschot och 2 ½ thylt Side bord, Som de \schule/ førre Brandanu(..?) Wagner i Bergen effter hans medgifne Sedell, Huor till de Suarit Samptligen, at de war n(ogle?) gange hoss hanem och hans hustru, och begierde de (.....?) Anname borden af denem, och blef Loffuet de schu(lle?) Anname dem, och det sceede iche, Saa oplagde de bor(dene?) i Sundnes wed Nøsted, och gich saa hen och Sagde hans Konne huor de Lagde dem op, huor till hun Suaret At hun schulle Lade søge dem der,

Jffr Schorfuen war stefnt for hand hafde thaget 1 gveyer!! (gevær?) fra Jffr JørenVig,

Jffr møtte och iche Kunde benegte det, mess!! (men?) fore gaf derhoss, at den war hanem pantset och schillet!! (stillet?) for noget Jffr war hane/m/ schyld[ig], med widre, Hand afsonit, till hans Ma: for ½ Rdr:

1672: 9b

Thire!! Sifuer war i Rette stefnt for hand thager føringen fra gastgeberen, och wndrtiden hafr holt øll sall, Som er Jmod Hans Kongl: Ma: Naad: wdgan[gn]e forordning, om gastgeberens frihed,

Sifr møtte och Sagde, at iche tog hand føring fra hane/m/, men førde noget med,

Fogden Pedr Andrs/en/ forelagde Sifuer det, At dersom det befindes, at hand thager føringen fra gastgeberen, eller holder øll tap!! (tapperi), eller i andr maadr gjør nogen forfang Jmod Hans Ma: derom wdgangne forordning, schall hand bøde der fore 8te ørtuger och 13 mrk: Sølf,

Fogden thill spurde Almuen om de wille gjøre Ledings boen ferdig och holde den wed magt, schulle de were frj for thingstuens beKaastning, Huor till de Samptligen Suarit Ja,

blef wndrdanigst publiceret, Hans Ma: Naad: Vdgangne forordning om gastgeberiet /: och schydz fehers afschafelse :/ Denem thill effter Retning Som der paa gjør Jndpass,

1672: 10

J denne Protocoll, huorudj findis fyrgetiuffue oc Sec Nummererede, igiennem dragne, oc forseiglede blader, haffuer Sorenschriffueren paa Waas, Niels Kaa, (... ..?) at indschriffue alt huis som dette Aar Hans bestalling Vedkommende passerer, saasom hand agter at ansuare.

Actum Bergenhuus d: 10 Februarij 1672.

Vdj Hans Excell hr: Cansel(lie Raads)

frauerelsse befuldmegtiget

Pedr Hanssen

(.....?)